

1. Sedaj, ko vlada v novi državi odločno zahteva, da se veleposestva oskubijo v prid malim posestnikom, kajzarjem, invalidom in drugim žvotarjem, naj se pri tej razdelitvi misli tudi na šolo in učiteljstvo ter tem odmeri potrebno zemljišče za preizkuševališče, nasade, užitek ali kaj enakega.

2. Gg. veččaka Rohman-Humek, zastavitelj načrta za ponavljalne šole, naj še nadalje žrtvujeta dobri in imenitni stvari čas, moč in dobrotnost ter naročita za vse šole, ki se pri njih zglase, vsa navedena in potrebna učila; zakaj množina naročitve gotovo zmanjša nabavne stroške.

3. Višji šolski svet v Ljubljani zahteva na večrazrednih šolah redne mesečne konference in o teh prepise zapisnikov. Ker je delo v tej zahtevi in obliki za zapisnikarja le muka in breme, delo gola zunanost, sama formalnost, potrat časa, nadalje, ker se vsi nasveti in sklepi večinoma le formalno potrdijo, zapisniki vrnejo z opombami in ker pri tej suboparnosti tudi vse običaji, predlagam, da se vrše konference, pišejo zapisniki, da pa ni treba prepisov pošiljati okr. šol. svetom v pregled.

4. Ker je višji šolski svet v Ljubljani podrl umetne stene, ki so ločile tuokrajno učiteljstvo v nemško in slovensko, se pa nahajajo še nadalje nekatere naprave, ki kažejo strog separatizem, zahtevamo, da se okr. učit. knjižnica, ki je bila svoječasno skupna last učiteljstva vseh treh sodnih okrajev, pa se je na strankarsko šovinistično željo razdelila, zopet združi v celoto, dostopno in uporabno za vse učiteljstvo.

Predlogi so bili po debati vsi soglasno sprejeti in se odpošljejo Zavezi, gg. Rohman-Humku, oziroma se stavijo kot samostalni predlogi na okr. učit. konferenci.

Predloga tov. Puharja o nadzorovanju otrok pri nedeljski službi božji in pa v razveljavljanju odloka bivšega dež. šol. sveta v Ljubljani — da učiteljstvo ne sme zapustiti ob nedeljah in praznikih svojega šol. okoliša — se sprejmeta in odpošljejo vodstvu Zaveze.

Tov. Štefančič predlaga, da se vodstvu Zaveze naroča, naj izposluje pri višjem šolskem svetu v Ljubljani razpis, s katerim se zagotovi vsem članom učit. organizacij pouka prosti dan na dan zborovanja, in sicer najmanj 4krat v šolskem letu. Sprejeto!

Predlog tov. Šiške naj pride na dnevni red okr. učit. konference kot samostalni predlog.

Prihodnje zborovanje, na katerem nam bo tov. Wigele poročal o „Načrtu“ in se bodo vršile volitve in bo torej pravi občini zbor, se vrši, če ne bo drugega obvestila, dne 12. julija t. l. v Sodražici.

+ Učiteljsko društvo za pol. okraj Ljutomer je zborovalo dne 22. maja pri Sv. Juriju ob lepi udeležbi svojih članov, ki s tem, da prihajajo na zborovanja tudi tja, kjer jim je nekoliko od rok, v dejanju kažejo svojo stanovsko zavest. To pot smo imeli v svoji sredini tudi novega okr. šol. nadzornika I. Koropca. Njegova navzočnost je blagodejno vplivala na učiteljstvo, zakaj čutili smo, da veje sedaj v šolstvu nov duh, ki tovariško druži učiteljstvo s svojim voditeljem. V imenu društva ga tov. podpredsednik presrečno pozdravi, poudarjajoč, da se učiteljstvo zaveda velike odgovornosti, ki jo je prevzel, in se hoče po svojih močeh potruditi, da mu olajša delo med nami. Tov. nadzornik se koncem zborovanja zahvali za pozdrav in navdušuje k skupnemu delovanju pri vzgoji ljubljene mladine, ki je naš up za bodočnost mile domovine.

Med seboj smo pozdravili tudi tov. Gabrijelčiča, učitelja-begunca iz tožne Goriske. Gdč. Brumnovi se čestita k izpitu.

Z iskrenimi, nam vsem iz srca prihajajočimi besedami se je poslovil tov. Maurič od bivšega predsednika-tov. Tomažiča. Mnogo je izgubilo naše društvo z njim. Bil je značilen, delaven, ljubezniv tovariš. Zahvaljujemo se mu za trud in požrtvovalnost, s katero je vodil naše društvo toliko let, in želimo mu v novem delokrogu veliko več sreče in istih uspehov, kot jih je imel tukaj. Tov. Herzogovi in Mlinaričevi kliče — bodita na svojem novem mestu srečni in ostanita zavedni Jugoslovanci!

Nato se preide k dnevnemu redu. — Zadnji zapisnik se odobri. Bivšega predsednika tov. Tomažiča se soglasno izvoli za častnega člana društva.

Tov. Korošec nam je prav pregledno in zanimivo podal svoja mnenja k načrtu o preustrojitvi šolstva in narodne vzgoje. Njegovi predlogi se sporoče Zavezi. Glede točke o šolskih zamudah se je razvila živahna debata. Slednjič se sprejme sledeče: 1. Odpustnica naj bi imela večji pomen kot dosedaj. 2. Ustanovili naj bi se zavodi za tiste otroke, ki jih starši zanemarjajo in jih odtegujejo pouku. Stroš-

ke za oskrbo naj plačujejo starši sami, če ti nimajo sredstev — pa občina.

Tov. Bernardova nam je poročala o Zvezinem delegacijskem zborovanju v Celju. Za svoje zanimivo poročilo je žela vsestransko pohvalo, izvzemši onih delegatov, ki jima je trdovratno predbacivala, da se po lastni krivdi nista udeležila zborovanja.

Sklenilo se je še sledeče:

1. Društveni člani prispevajo po 5 K prost. org. davka za potne stroške deputaciji v Belgrad.

2. Glede nadzorovanja pri verskih vajah je tov. nadzornik izjavil, naj se učiteljstvo ravna po predpisih, ki jih je določil višji šol. svet.

3. Okrajni šol. svet naj končno odredi glede pouka v nemščini.

4. Tov. Gabrijelčič se naprosi, naj priredi tečaj za srbo-hrvaščino v našem kraju. Obljubil je, da izdela do prih. zborovanja načrt in prihodnjič o tem poroča.

5. Ker vlada sedaj nesoglasje glede četrtkov pred prazniki in po praznikih, se sklene naprositi šolsko oblast, naj odredi, da se bo v tem oziru na vseh šolah enotno postopalo.

6. Zaveza naj določi enotna društvena pravila.

7. Sprejme se resolucija tov. Cvětka, naj se zaradi vedno rastoče draginje življenjskih potrebščin izplačajo učiteljstvu izdatne draginske doklade, ozir. enkratni nabavni prispevek.

8. Tov. Ivanjšič predlaga resolucijo, naj se štejejo učiteljstvu z ozirom na vsestransko zaposlenost v zaledju in vojaško službovanje vojna leta dvojno.

Prihodnje zborovanje se vrši meseca julija v Ljutomeru.

+ Učiteljsko društvo za laški okraj je imelo dne 1. junija t. l. svoj 40. občni zbor v prostorih zidanmoške šole. Lepo vreme kakor tudi ugodne prometne zveze so olahkočile učiteljstvu, da se je v jako lepem razmerju (59 po številu) odzvalo vabilu tov. predsednika. Poudarjati je, da so bile zastopane razen Jurklostra vse šole laškega okraja.

V iskrenih besedah se je spominjal tov. predsednik dveh nam dragih članov, tovarišice Kajtnove in tov. Voduška ml., ki sta nas morala, žal, tako hitro zapustiti ter odhiteti v cvetu svoje mladosti v kraj, odkoder ni vrnitve. Večna jima pamjat! Res zvestima, delavnima in zavednima tovarišema Petroviču in Šeguli, ki sta poklicana v službovanje v druge šolske okraje, pa želimo na pot vso srečo in obilo uspehov tudi na novih mestih!

Z veliko pozornostjo in soglasnim odobravanjem so poslušali navzoči poročilo tov. predsednika o vprašanju viš. šol. sveta ter poročilo tov. Zupančiča o tokratnem delegacijskem zborovanju. Ko so se uredile še nekatere interne zadeve društvenikov, se je sklenilo, da zborujemo prihodnjič v sredo, dne 2. julija t. l. pri Sv. Jedertu nad Laškim. Na snidenje torej!

+ Brežiško-sevniško učiteljsko društvo je po daljšem odmoru zborovalo dne 11. maja v prijazni Sevnici in to v nekdanji sulferajnski šoli. Udeležba je bila sijajna; z gosti vred nas je bilo 46.

Tov. predsednik Ivan Knapčič otvori zborovanje in se v svojem pozdravu posebnost spominja tovarišev beguncev s Koroškega (Mavrič, Macarol, Okorn, Gobeč) izražajoč jim naše sožalje nad usodo, ki jih je zadela. Posebe je pozdravil tov. Lebarja, ki je tudi kot gost prisostvoval našemu zborovanju. V svojem nadaljnjem govoru je omenjal o prirastku društva na številu članov in je konstatiral, da iz sevniškega okraja ni član našega društva samo ena učiteljica iz Sevnice in da je par takih atomov tudi še v brežiškem okraju. Naša pot gre navzgor!

Po sprejetju zapisnika o zadnjem zborovanju se je razpravljalo o dopisih.

Ker se je društvo obrnilo na vodstvo Zaveze, želeč dobiti tov. Gangla za predavanje za priučujoče zborovanje, je Zaveza odgovorila, da se je o tem zmeniti direktno s tov. Ganglom; ker pa je bilo za tako akcijo za zdajšnje zborovanje premalo časa, smo pooblastili predsednika, da naprosi tov. Gangla za prihodnjič. Nadalje se je prebrala tudi zahvala društvu od našega nadz. tov. G. Voduška, ki mu je tuokrajno učiteljstvo na svojem društvenem zborovanju dne 19. januarja t. l. upoštevajoč njegove zasluge za šolo in za učiteljstvo — za slednje posebno v vojnem času — in njegovo neustrašenost pri zagovarjanju narodnih pravic (njegov nastop v obrambi majske deklaracije in za njo delujočega učiteljstva napram denunciantom v nem. okr. šol. svetu Brežice) kakor tudi upoštevajoč njegove velike zmožnosti, izreklo zaupnico z željo, da tudi še v novi dobi ostane naš nadzornik.

Nadalje poroča predsednik, da sta za učiteljska zastopnika izbrana tovariša Tominc in Mešiček. Za Zavezino zborovanje sta se izvolila delegata Vadnal in Meglič, Drnovšek pa je prevzel poverjeni-

štvo za Slov. Šol. Matico v sevniškem okraju.

Prihodnje zborovanje se vrši v Brežicah; kdaj, odloči predsednik sam.

Nato je prišlo poročilo o zborovanju Zavezine delegacije dne 16. aprila t. l. Tozadevno je poročal tov. predsednik.

Nato je predaval tov. Ljud. Potočnik o „Načrtu“.

V tozadevno debato so posegali posebno tov. Mešiček, Jamšek in Drnovšek. Sprejeli so se na predlog referenta naslednji izpreminjevalni, oziroma dodatni predlogi merodajnim faktorjem v ovaževanje:

1. Pri otroških domovih naj se napravijo tudi primerni prostori za šolski oder.

2. § 6. načrta naj se ne opusti, ampak naj ostane neizpremenjen.

3. Pri višjem šolskem svetu naj se ustanovi oddelek potovalnih učiteljev za šolstvo, ker je to za uspešni razvoj bodoče šole nedogledne važnosti.

4. Vse službe, tudi službe šol. voditelja se razpišejo in zasedejo kompetenčnim potom. Terno sestavi vsakokrat okrajni šolski svet, upoštevajoč pri mestih šol. voditelja želje učiteljstva dotične šole.

5. Vsaka nastanitev se mora vršiti po principih, da pride v prvi vrsti vpoštev zmožnost, družinske razmere, službena doba, dozdašnje službeno mesto; v slučajih, kjer ne bi se šol. oblastni držale teh načel, se mora na zahtevo učit. organizacije nastavitve razveljaviti.

6. Vsaka zavrnitev kompetenčne prošnje se mora utemeljiti z zgoraj postavljenimi principi.

7. Ker za nadaljno izobrazbo učiteljstva skrbijo tozadevni strokovni listi in ker bo bodoče učiteljstvo imelo visokošolsko izobrazbo, naj odpadejo vse druge domače učiteljske konference razen onih, ki jih na posameznih šolah zahteva njihov notranji ustroj po preudarku šol. vod. ali učiteljstva.

8. Vsi nadzorniki (šolski svetniki), ki so imenovani na predlog organizacije, so na svojih mestih definitivni.

9. Vsako vodilno osebo na šolskem polju je treba z njenega mesta takoj odstaviti, ako ji da podrejeno učiteljstvo utemeljeno nezaupnico.

10. Šolske oblasti morajo povsod poskrbeti za primerna naravna stanovanja. O primernosti učiteljskega stanovanja se mora izdati poseben zakon. Ravno tako mora oblast poskrbeti tudi za to, da dobi učitelj v nastavljenem kraju primerno hrano.

11. Ako postane učitelj za nadaljnje poučevanje zaradi bolezni, pridobljeni brez svoje krivde in v službovanju kot učitelj nesposoben, se mu mora odmeriti polna pokojnina ne glede na njegovo službeno dobo. V slučaju, ko bi pa učitelj postal žrtev svojega poklica, dobijo njegovi upravičenci pokojnino in vse druge tozadevne prispevke, kakor bi jim ti šli v polni službeni dobi pokojnikov.

12. Kar je zemljišča pri šoli, pripade v uživanje vsakokratnemu šolskemu voditelju, oziroma v njegovo gospodarsko porabo.

13. Uvede naj se zakon, da zadene starše ali njihove namestnike primerna sodnijska kazen, ako se jim dokaže — uradna izjava šol. vodstva — da dajejo otrokom potuho napram svojim učiteljem ter tako zagreše zločin moralnega pohujšanja nad svojimi otroki.

Nato sta bila sprejeta še naslednja dva predloga tov. Mešička:

§ 39., točka 2, naj se izpremeni v varstvo ovađenega, kakor sledi: Anonimne ovadbe ne upoštevajo; pač pa se takoj odstopijo prizadeti osebi, da glede njih po svoje ukrepa.

§ 26., odstavek 2., odpade, ker bi moralo potem drugo učiteljstvo biti preobloženo.

Nadalje je še isti tovariš razvijal tozadevno sledeče misli, o katerih pa se ni glasovalo:

Šolska obveznost se začne z začetkom šol. leta, ki pride za dnevom, ko je otrok izpolnil 7. leto. Dolžnost obiskovati nar. šolo traja 6 let, dolžnost obiskovati narodno višjo šolo, pa dve leti. Telesno in duševno dobro razvit otrok se more sprejeti v šolo že po dovršenem 6. letu, mora pa potem hoditi v nar. šolo 7 let, razen če je izpolnil 7. leto že tekom dveh mesecev po začetku prvega šol. leta in je z dobrim uspehom obiskoval šolo 6 let. — Tudi otroku, ki je v času svojega šol. obiska oprav. ali neoprav. zamudil veliko (1 leto) šolskega pouka, se podaljša šolska obveznost za eno leto. Z ozirom na vse to naj bi tudi § 11. zahteval dveletno nadaljevalno šolo.

Pri predlogih se je sprejelo sledeče: Z ozirom na potrebe narodnega šolstva se višja šolska oblast nujno pozivlja, da odstrani vse one ovire, ki so krive, da ne posluje anketa za sestavo ljud. šol. beril, ker bi vsaka nadaljna raba v avstrijskem duhu pisanih beril zavirala ljud. bezenski razvoj mladine do naše nove

države in bi nas taka malomarnost na zunaj in doma kompromitirala.

Sprejel se je predlog za popolno odpravo nemškega pouka z vseh tukajšnjih narodnih šol.

Kronika.

= „Naši prvi kulturni delavci“ se imenuje toplo in objektivno pisan članek, ki ga je priobčil „Slovenski Narod“ v svoji 133. števi, z dne 6. t. m. S takimi članki se pridobiva javnost za šolo in učiteljstvo. To je potrebno in koristno delo.

= „Naprej“ priobčuje fragmentaričen donesek k reformi vzgoje, pouka in dela v osnovni šoli.

= Javna kvalifikacija. Državni podtajnik Nemške Avstrije Glöckl je odredil, da ima vse ljudskošolsko učiteljstvo pravico vpogleda v tisti del nadzorniškega poročila, ki obsega kvalifikacijo. Obenem je državni urad za uk naročil deželni svetom izdelati načrt javne kvalifikacije za ljudskošolsko učiteljstvo na podlagi določil za državne uradnike in državno učiteljstvo. — Posnemanja vredno!

= Združenje hrvatskih in srbskih kulturnih društev. Iz Sarajeva poročajo, da tamkaj širijo akcijo za omogočenje združenja hrvatskih in srbskih kulturnih društev. — Ako je mogoča kulturna združitev, kako bi bila stanovska združenja nemogoča? Torej: Naj živi UJU!

= Priprave za reformu šolstva. Splitski „Pokret“ piše: Prigodom svoga boravka u Splitu informirao je prof. Ratković, sada dodijeljen ministarstvu nastave u Beogradu, na zamolbu predsjednika našeg Saveza učiteljstvo predstojećim reformama za školstvo. Govorio je na temelju osnove, koju izrađuje posebna anketa, sastavljena u tu svrhu od zastupnika svih pokrajina kraljevstva. Ograničio je svoje razlaganje na onaj dio reforme, koji u glavnome zasijeca u reorganizaciju pučkog školstva: U prvom redu reforma škola uključuje u sebi potrebu podignuća od ništa manje, nego 700 novih škola sa 10.000 nastavnika. — Ostale bitne promjene, koje predviđaju reforma za novi tip škole u državi, svadaju se u glavnome na ovo: Dužnost pohađanja započinje na vršenom 7 godinom, dok vrijeme trajanja te dužnosti ostaje nepromenjeno. Maksimalni broj djece, koji otpada na jednu učiteljsku silu, reduciran je barem za koje vrijeme na 70(!). — Pohađanje je obvezatno, a predviđene su osjetljive kazne za one roditelje, koji bi u tome zanemarivali svoju dužnost. — Škola je potpuno neovisna od bilo koje političke vlasti, a biva podložna jedino ministarstvu nastave putem pokrajinskih školskih savjeta sastavljenih većinom od strukovnjaka. — Mjesna vijeća po predviđanju osnove ostaju, ali bivaju reformirana na način, da će biti samo jedna pripomoćna ustanova za školu, što su po prilici sada crkvinarstva uz jednu crkvu. — Na čelu školskog okružja stoji nadzornik, koje će imati čisto pedagoško-didaktični referat. — Za slučajeve disciplinarne naravi biva uređen disciplinarni senat, sastavljen medju inim od makar dvojice pučkih nastavnika. — Nadzor nadzornika u školi te ocjene uspjeha biva također demokratski uređeno. — Škole postaju državnom ustanovom, a nastavnici državni činovnici sa odgovarajućim berivima do VIII., eventualno VII., a oni građanskih škola do VI. razreda čina. — Učiteljce bivaju potpuno izjednačene sa učiteljima u dužnosti i pravu. — Učiteljske škole bivaju također reformirane. Ukida se prepravni razred, a za pristup u učiteljske škole zahtjeva se potpuna građanska škola, ili 4 razreda srednje. — Za nastavnike učiteljstva zahtjeva se dvije godine pedagoškim i četiri semestra universe. — Za građanske škole predviđene su također opsežne promjene, jer se ide za tim, da se tim školama doda ona važnost, koju imaju kod drugih kulturnih naroda. One će biti podignute na 4 razreda, a nastavnici će osim učiteljstva morati da svrše i posebni pedagogijum u trajanju od 2 godine te se podvrći nakon toga posebnom ispitu.

Polemika.

Kdaj naj pričnemo s srbohrvatskim poukom?

V 23. št. „Učit. Tov.“ je priobčen jako zanimiv in poučljiv članek „o ureditvi pouka srbohrvatskega jezika na ljudskih šolah“. Popolnoma se strinjamo s tem, da se pouk prične tudi z abecednikom. Pisatelj članka pa gotovo ne misli te knjige uvesti že s prvim šolskim letom, kakor se je to zgodilo pred 50. leti, ko se je že v prvi razred vrnila nemščina in poučevala s pomočjo „riba-fisch“-metode in pa štablom. Četudi srbohrvaščino ne smatramo kot tuj jezik, vendar jo hočemo učiti na podlagi materinskega jezika. Otroci dobe v prvih dveh šolskih letih tudi že

nekoliko slovniškega znanja in tako že lahko pričnemo v 3. šolskem letu s poučevanjem srbohrvaščine. V začetku se bomo gotovo tudi omejili le na čitanje in umevanje hrvatskih in srbskih knjig, pozneje pa se hočemo nekoliko bolj poglabiti v znanje jezika, zlasti v višjih razredih mestnih šol ter pričeti tudi s slovniškim poukom. Tedaj pa moramo nekoliko prenehati s slovensko slovnico, ker drugače mladino preveč mešamo — zlasti pri sklepanju samostalnikov in spregi glagolov.

Pouk v slovenščini naj se sedaj omeji na prosto pripovedovanje prečitanih stavkov (beril) in na spisovne vaje.

Na ta način bo pouk o srbohrvaščini tako urejen, da bo imel poleg kulturnega tudi praktični pomen. Učenci višjih razredov se bodo privadili tudi pravilno pisati, kar bo koristilo posebno tistim, ki pridejo v kak urad ali večjo trgovino, oziroma banko. Nemščina naj se pa tudi nadalje poučuje le kot neobligaten predmet, zlasti v obmejnih krajih.

Iz Jugoslavije.

— Učiteljstvo mokronoškega sodnega okraja, zbrano na sestanku dne 5. t. m. v Mokronogu, je sklenilo: „Pozdravljamo z vsemi svojimi silami skupno delo učiteljstva, da se čimprej in najtesneje združita Zaveza in Slom. Zveza v skupno stanovsko organizacijo, kjer bo celokupno učiteljstvo združeno kot en stan; obsojamo pa vsako cepljenje!“

— Izpit učne usposobljenosti za strokovno osnovno šole. Prijav, ki jih prejmem na poziv v „Učit. Tov.“ z dne 28. preteklega meseca, sem žalosten, obenem pa tudi vesel. Pričajo mi, da duševna letargija, ki se je polastila vseh slojev, tudi nam ni prizanesla. S priobčevanjem dotičnih navodil in nasvetov nisem hotel olajšati dela le strokovnošolskim kandidatom ampak zlasti še onim tovarišem, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in bi se radi znanstveno poglabili v pedagogiko ali pa sicer v kako stroko. Apeliral sem zlasti na takozvane „vojne maturo“. Toda niti eden teh tovarišev se ni prijavil. (Sicer je pa možno, da mi ne zapuajo in da hodijo rajše svojo pot.) Veselo znamenje pa je, da se pojavlja pri tovarišicah v tem oziru ambicija, ki je doslej nismo bili vajeni, da razumejo vsaj one zahteve nove dobe. Na moj omenjeni poziv se oglašajo namreč skoraj izključno le tovarišice. — Za slučaj, da se prijavi še naknadno toliko tovarišev in tovarišic, da bom mogel nadaljevati ta navodila, si preiskrbimo do 20. t. m. Höfler — Lehrbuch der Logik. (Ker je Osvaldova Logika že pošla, si bomo morali zaradi terminologije omisliti kako drugo primerno knjigo.) — I. Magerl, strok. učitelj.

— Iz novomeškega okraja nam pišejo: V črnomaljski šoli je zborovala podružnica Slomškove zveze istega okraja dne 5. junija t. l. Izmed 26 navzočih je bilo nekaj Zvezarjev iz novomeškega okraja. Žal, da je bilo število teh iz domačega okraja tako pičlo. Prišleci zadnje omenjenih so s tem pokazali, da enako Zvezarji stremijo po ujedinenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Otvoril je zborovanje p. Hubert, za tem predaval p. Akvin v kratkih potezah označil pomen skupnega dela vsega učiteljstva. — Debata je posegla v jedro in značila čimvečje zanimanje za predlagano UJU. — Nekateri Slomškarji niso znali ali pa morda niso hoteli vedeti o ujedinenju in zato jim naj ne bo v smrtni greh, če čitajo vsaj zadnje številke „Tovariša“. Saj tudi v naših rokah kroži „Slov. Učitelj“, čeravno nimamo odpustkov. Sicer pa da ne bo pomislekov in da pridemo tem lažje do jedra ter do končnega zaključka, bi bilo umestno, da se enako Slomškarji udeležijo zborovanja učit. društva novomeškega okraja v Toplicah dne 21. t. m., kjer bo podal gotovo vsestranska pojasnila tovariš Gangl, ki prihitel istega dne bržčas med nas *). Po debati naj bi se konstatiral izid, čeravno potem glasovanja. Stremimo po ujedinenju, ker v tem bomo našli moč, delo, uspeh! Zaveza, Slomškarja naj si poiščeta srednjo, bratsko pot. Osebnosti politične mržnje naj se opuste, tovariš naj bo enak tovarišu, tovarišici. Učiteljstvo vzgojevalec ne glede političnega mišljenja naj si ubere pot začrtanega enotnega dela in stopi naj v krog skupne organizacije. Politiško prepričanje in delo izven šole naj mu ne vežeta prostih rok!

— Kdaj je bila srbska glavna izkušnja za osvoboditev Slovencev? Pišejo nam: Da bi na to vprašanje še danes ne mogel odgovoriti nobeden naših politikov, sem uverjen, vendar pa imamo v svoji sredi jasno glavo, ki je razrešila to stvar že 22. grudnia l. 1914 dobesedno tako-le: „Im übrigen sagt mir mein sub-

jektives Empfinden, daß der vorjährige Streick eine serbische Generalprobe gewesen ist, nur daß davon unsere Schüler nichts gewußt haben, wohl aber die, welche sie von außen geleitet haben. Von dieser Überzeugung lasse ich mich durch nichts abbringen.“ — Ta svetla glava je last profesorja Robida, to je tistega junaka, ki je denunciral svoje stanovske tovariše, češ, da so srbofilni in nabiral za to gradivo. Upamo, da bo preskrbel Beograd, da mu bo ta glava, s katero si je pribavil Judežovo slavo, delala v Jugoslaviji napotje. Ta grozoviti štrajk, o katerem govori, so uprizorili ljubljanski srednješolci, ki so izostali en dan od pouka, ker ni dovolila šolska oblast Gosposvetske šolske slavnosti. In kakor nas učita zgodovina in Robida, je izgubil zaradi štrajka Karel — krono!

Književnost in umetnost.

„Mladi junaki.“ Izšla je pesemca, „Mladi junaki“. Je troglasna in namenjena višjim skupinam ljudske šole in meščanskim šolam. Pesem je prav pripraven pripomoček pri vzgoji k abstinenci. Dobi se pri skladateljici učiteljici E. Ropasovi v Žužemberku. Cena izvodu je 50 vin. s poštino 55 vin.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevel Andrej Kopitar. — Izdala in založila „Leonova družba“ — Ljubljana, 1919. — Tiskala Katoliška tiskarna. — „Leonova družba“ nas je že drugo leto obdarovala z lepim književnim darom. L. 1917. je slovenski narod prejel znamenito delo Rene Bazina „Gruda umira“, a letos (t. j. 1918) smo dobili — lahko rečemo — istotako klasično delo na polju romanoslovja — „Zmisel smrti“. — O vsebini nas na kratko pouči dodatek „iz življenja in spisov Pavla Bourgeta“, ki je dodan temu romanu. Roman „Zmisel smrti“ je izšel v Parizu l. 1915. Njegovo ozadje so svetovno-važni dogodki v avgustu in začetku septembra l. 1914, ko so Nemci zmagovito prodirali preko Belgije — padle so trdnjave Namur, Charleroi, Maubeuge... naravnost proti srcu Francije, Parizu, in se je francoska vlada preselila v Bordeaux in je vsa Francija upala in se bala. Takrat je nemško povodenj nenadoma ustavila reka Marna z odločilno zmago francoskega orožja — francoski katoličani jo smatrajo za čudež — in takrat, ko so prvi tisoči in desetstisoči umirali na bojnih poljanah in so začeli teči potoki krvi, takrat je na nešteti ustnicah stalo nemo vprašanje: Kakšen smisel ima to strašno trpljenje, to umiranje? Tri poglavitne osebe našega romana odgovarjajo na to vprašanje, a vsaka drugače: mladi Ernest Galik, v boju za domovino težko ranjen, mirno gleda smrti v obraz, ker je „od mladosti veren, prepričan, da je Bog, ki v svoji neskončni modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti dopušča vse to gorje, in da ima za posameznika smrt smisel, če jo Bogu daruje za grehe svoje in drugih ter za blagor domovine; doktor Ortega, prvi večak in zdravnik na kliniki Sv. Viljema v Parizu, ne vidi razen materije, razen vidnih pojavov in dejstev (determinist in fenomenist!) ničesar, zlasti ne pripozna nadnaravnega sveta ter posmrtnega življenja; v trpljenju in umiranju ne more zaslediti nobenega smisla, s morijem se končno zastruji; Katarina, mlada soproga Ortegovca in sestrična Galikova, v začetku odločena za ljubljeno možem skupno iti v smrt, ker to žrtev neozdravljivega Ortega zahteva, opazuje vedenje obeh mož ob prihodu smrti ter zasluti slednjič, da je le tista žrtev velika, ki ima smisel po zgledu Galikovem. Ne izbojazni, ampak iz boljšega prepričanja zavrne misel na samoumori ter se po smrti obeh dragih ji mož vsa posveti stregbi bolnikov. —

Roman se zaradi svojega naravnega razvoja in pretresljive vsebine kaj lahko bere, in prepričani smo, da ga nihče, kdor ga prične brati, ne odloži prej, dokler ga ne prebere vsega. In ravnotako smo prepričani, da ga bo z istim zanimanjem bral drugič in tretjič, zakaj tedaj pride do reševanja vseh tistih velikih vprašanj, ki jih ravno ta roman skriva v svoji vsebini. Osebe so prav jasno očitane. Naše osebno mnenje je, da bi žrtev Katarine bila veliko večja, ko bi pisatelj pustil prej umreti Galika kakor pa njenega moža. —

Ker pride knjiga v roke gotovo tudi preprostejšim ljudem, bi želeli, kar smo že opetovano poudarjali, naj se pišejo imena francoskega izvora tako, kakor se izgovarjajo. Prevodu bo le v korist. Ravno tako bi želeli, da se ogiblje tujk, kolikor mogoče. Dajmo slovenskim izrazom prvo mesto! —

Okraj. učit. knjižnicam knjigo toplo priporočamo!

Za REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XXIV. izkaz.

Po 600 K: Učiteljsko društvo za ormoški okraj in sicer so prispevali po 20 K: Rajšp Josip, Serajnik Domicijan, Rosina Adolf, Marija Preskerjeva in Zorka Trstenjakova — Ormož; Porekar Anton in Franja Vaupotičeva — Hum; Kosi Anton, Najžer Ivan in Musek Ludovik — Središče; Ema Canjkova — Sv. Bolfenk na Kogu; Salamun Martin, Pinterič Drago, Marica Pinteričeva in Marija Salamunova — Sv. Miklavž; Sijanec Ludovik in Tončka Sijančeva — Svetinje; Vertot Ivan in Franica Coklova — Runče; Bežjak Simon — Sv. Tomaž; Megla Fran — Sv. Lenart; Preindl Jakob, Lucija Gabrščková, Anica Kamenškova in Dragojila Kosijeva — Velika Nedelja. Po 10 K: Ana Rosinova — Ormož; Angela Porekarjeva — Hum; N. Okornova — Središče; Ana Trstenjakova — Sv. Miklavž; Poplatnik Fran, Marija Poplatnikova in Alojzija Hergova — Sv. Tomaž; Rakuša Rudolf in Olga — Sv. Lenart; Josipina Sitarjeva — Velika Nedelja. Dalje so poslali po 20 K: Jak. in Henrijeta Kovačič — Sv. Trojica v Slovgoricah; Marija Judničeva in Eržen Anton — Podgorje p. Sevnica; Josip in Tilda Vrbič — Dol. Karteljevo p. Mirna peč. Po 10 K: Otilija Feiglova — Slov. Bistrica; Klementina Piklova — Zalog p. Komenda; Vera Tancingova — Izlake; Pavla Bergantova — Spitalič pri Motniku; Jana Brišnikova — Orla vas p. Gomilsko; Benedek Josip — Ljubljana. Po 5 K: Marija Jesihova — Trbovlje-Vode; Ivanka Podrekarjeva — Sv. Miklavž; Mejovšek Rado — Orla vas p. Gomilsko; Spetzler G. — Trebnje; Župančič Jan. — Rateče p. Kranjska Gora; Rosenstein F., Ahtik J., Virant J. in Zotter P. — Sv. Jurij ob Taboru; Rataj N. Razborje p. Slovenji Gradec. — Današnji izkaz 770 K. Prej izkazanih 5782 K. Skupaj 6552 kron.

Ivan Petrič,

Ljubljana — Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Šolske tiskovine: Porabimo prihodnjič.

S.: Kakor je urejeno sedaj, ni priziva. Binkoštno pismo: Zaradi pretesnega prostora smo morali odložiti.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko. Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1919 K 165.842-04.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

Kupim

vse letnike „Zvončka“

kar jih je izšlo do sedaj. Ponudbe naj pošljejo na naslov: Lavrenčič Ivan, učitelj Vič pri Ljubljani.

Izšla je:

Kratka srbohrvatska slovnica za Slovence.

Sestavil dr. Josip Mencej.

— Cena 2 kroni. —

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica številka 6.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega učiteljstva za preustrojitve šolstva:

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6.

Prva jugoslovanska izdela - - - lovalnica godal - - -

Vačlav Schramm

Celje — Graška cesta — Celje

priporoča p. t. učiteljstvu svojo veliko zalogo godal, pihal, muzikalij, harmonik, strun in drugih godbenih potrebščin. Popravila se izvrše najmanjša. — Postrežba točna in cen.

Vinska klet pri „MALIČU“

Ljubljana, naspr. gl. pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slav. občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Naročajte in širite list

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . K 80.000.000—

rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

*) Ni mogoče, ker bo takrat v Beogradu. — Uredn.

nekoliko slovniškega znanja in tako že lahko pričnemo v 3. šolskem letu s poučevanjem srbohrvaščine. V začetku se bomo gotovo tudi omejili le na čitanje in umevanje hrvatskih in srbskih knjig, pozneje pa se hočemo nekoliko bolj poglabiti v znanje jezika, zlasti v višjih razredih mestnih šol ter pričeti tudi s slovniškim poukom. Tedaj pa moramo nekoliko prenehati s slovensko slovnico, ker drugače mladino preveč mešamo — zlasti pri sklepanju samostalnikov in spregi glagolov.

Pouk v slovenščini naj se sedaj omeji na prosto pripovedovanje prečitanih stavkov (beril) in na spisovne vaje.

Na ta način bo pouk o srbohrvaščini tako urejen, da bo imel poleg kulturnega tudi praktični pomen. Učenci višjih razredov se bodo privadili tudi pravilno pisati, kar bo koristilo posebno tistim, ki pridejo v kak urad ali večjo trgovino, oziroma banko. Nemščina naj se pa tudi nadalje poučuje le kot neobligaten predmet, zlasti v obmejnih krajih.

Iz Jugoslavije.

— Učiteljstvo mokronoškega sodnega okraja, zbrano na sestanku dne 5. t. m. v Mokronogu, je sklenilo: „Po zdravljamo z vsemi svojimi silami skupno delo učiteljstva, da se čimprej in najtesneje združita Zaveza in Slom. Zveza v skupno stanovsko organizacijo, kjer bo celokupno učiteljstvo združeno kot en stan; obsojamo pa vsako cepljenje!“

— Izpit učne usposobljenosti za strokovno osnovno šole. Prijav, ki jih prejmem na poziv v „Učit. Tov.“ z dne 28. preteklega meseca, sem žalosten, obenem pa tudi vesel. Pričajo mi, da duševna letargija, ki se je polastila vseh slojev, tudi nam ni prizanesla. S priobčevanjem dotičnih navodil in nasvetov nisem hotel olajšati dela le strokovnošolskim kandidatom ampak zlasti še onim tovarišem, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in bi se radi znanstveno poglabili v pedagogiko ali pa sicer v kako stroko. Apeliral sem zlasti na takozvane „vojne maturo“. Toda niti eden teh tovarišev se ni prijavil. (Sicer je pa možno, da mi ne zapuajo in da hodijo rajše svojo pot.) Veselo znamenje pa je, da se pojavlja pri tovarišicah v tem oziru ambicija, ki je doslej nismo bili vajeni, da razumejo vsaj one zahteve nove dobe. Na moj omenjeni poziv se oglašajo namreč skoraj izključno le tovarišice. — Za slučaj, da se prijavi še naknadno toliko tovarišev in tovarišic, da bom mogel nadaljevati ta navodila, si preiskrbimo do 20. t. m. Höfler — Lehrbuch der Logik. (Ker je Osvaldova Logika že pošla, si bomo morali zaradi terminologije omisliti kako drugo primerno knjigo.) — I. Magerl, strok. učitelj.

— Iz novomeškega okraja nam pišejo: V črnomaljski šoli je zborovala podružnica Slomškove zveze istega okraja dne 5. junija t. l. Izmed 26 navzočih je bilo nekaj Zvezarjev iz novomeškega okraja. Žal, da je bilo število teh iz domačega okraja tako pičlo. Prišleci zadnje omenjenih so s tem pokazali, da enako Zvezarji stremijo po ujedinenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Otvoril je zborovanje p. Hubert, za tem predaval p. Akvin v kratkih potezah označil pomen skupnega dela vsega učiteljstva. — Debata je posegla v jedro in značila čimvečje zanimanje za predlagano UJU. — Nekateri Slomškarji niso znali ali pa morda niso hoteli vedeti o ujedinenju in zato jim naj ne bo v smrtni greh, če čitajo vsaj zadnje številke „Tovariša“. Saj tudi v naših rokah kroži „Slov. Učitelj“, čeravno nimamo odpustkov. Sicer pa da ne bo pomislekov in da pridemo tem lažje do jedra ter do končnega zaključka, bi bilo umestno, da se enako Slomškarji udeležijo zborovanja učit. društva novomeškega okraja v Toplicah dne 21. t. m., kjer bo podal gotovo vsestranska pojasnila tovariš Gangl, ki prihitel istega dne bržčas med nas *). Po debati naj bi se konstatiral izid, čeravno potem glasovanja. Stremimo po ujedinenju, ker v tem bomo našli moč, delo, uspeh! Zaveza, Slomškarja naj si poiščeta srednjo, bratsko pot. Osebnosti politične mržnje naj se opuste, tovariš naj bo enak tovarišu, tovarišici. Učiteljstvo vzgojevalec ne glede političnega mišljenja naj si ubere pot začrtanega enotnega dela in stopi naj v krog skupne organizacije. Politiško prepričanje in delo izven šole naj mu ne vežeta prostih rok!

— Kdaj je bila srbska glavna izkušnja za osvoboditev Slovencev? Pišejo nam: Da bi na to vprašanje še danes ne mogel odgovoriti nobeden naših politikov, sem uverjen, vendar pa imamo v svoji sredi jasno glavo, ki je razrešila to stvar že 22. grudnia l. 1914 dobesedno tako-le: „Im übrigen sagt mir mein sub-

jektives Empfinden, daß der vorjährige Streick eine serbische Generalprobe gewesen ist, nur daß davon unsere Schüler nichts gewußt haben, wohl aber die, welche sie von außen geleitet haben. Von dieser Überzeugung lasse ich mich durch nichts abbringen.“ — Ta svetla glava je last profesorja Robida, to je tistega junaka, ki je denunciral svoje stanovske tovariše, češ, da so srbofilni in nabiral za to gradivo. Upamo, da bo preskrbel Beograd, da mu bo ta glava, s katero si je pribavil Judežovo slavo, delala v Jugoslaviji napotje. Ta grozoviti štrajk, o katerem govori, so uprizorili ljubljanski srednješolci, ki so izostali en dan od pouka, ker ni dovolila šolska oblast Gosposvetske šolske slavnosti. In kakor nas učita zgodovina in Robida, je izgubil zaradi štrajka Karel — krono!

Književnost in umetnost.

„Mladi junaki.“ Izšla je pesemca, „Mladi junaki“. Je troglasna in namenjena višjim skupinam ljudske šole in meščanskim šolam. Pesem je prav pripraven pripomoček pri vzgoji k abstinenci. Dobi se pri skladateljici učiteljici E. Ropasovi v Žužemberku. Cena izvodu je 50 vin. s poštino 55 vin.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevel Andrej Kopitar. — Izdala in založila „Leonova družba“ — Ljubljana, 1919. — Tiskala Katoliška tiskarna. — „Leonova družba“ nas je že drugo leto obdarovala z lepim književnim darom. L. 1917. je slovenski narod prejel znamenito delo Rene Bazina „Gruda umira“, a letos (t. j. 1918) smo dobili — lahko rečemo — istotako klasično delo na polju romanoslovja — „Zmisel smrti“. — O vsebini nas na kratko pouči dodatek „iz življenja in spisov Pavla Bourgeta“, ki je dodan temu romanu. Roman „Zmisel smrti“ je izšel v Parizu l. 1915. Njegovo ozadje so svetovno-važni dogodki v avgustu in začetku septembra l. 1914, ko so Nemci zmagovito prodirali preko Belgije — padle so trdnjave Namur, Charleroi, Maubeuge... naravnost proti srcu Francije, Parizu, in se je francoska vlada preselila v Bordeaux in je vsa Francija upala in se bala. Takrat je nemško povodenj nenadoma ustavila reka Marna z odločilno zmago francoskega orožja — francoski katoličani jo smatrajo za čudež — in takrat, ko so prvi tisoči in desetstisoči umirali na bojnih poljanah in so začeli teči potoki krvi, takrat je na nešteti ustnicah stalo nemo vprašanje: Kakšen smisel ima to strašno trpljenje, to umiranje? Tri poglavitne osebe našega romana odgovarjajo na to vprašanje, a vsaka drugače: mladi Ernest Galik, v boju za domovino težko ranjen, mirno gleda smrti v obraz, ker je „od mladosti veren, prepričan, da je Bog, ki v svoji neskončni modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti dopušča vse to gorje, in da ima za posameznika smrt smisel, če jo Bogu daruje za grehe svoje in drugih ter za blagor domovine; doktor Ortega, prvi večjak in zdravnik na kliniki Sv. Viljema v Parizu, ne vidi razen materije, razen vidnih pojavov in dejstev (determinist in fenomenist!) ničesar, zlasti ne pripozna nadnaravnega sveta ter posmrtnega življenja; v trpljenju in umiranju ne more zaslediti nobenega smisla, s morijem se končno zastrupi; Katarina, mlada soproga Ortegovca in sestrčna Galikova, v začetku odločena za ljubljeno možem skupno iti v smrt, ker to žrtev neozdravljivega Ortega zahteva, opazuje vedenje obeh mož ob prihodu smrti ter zasluti slednjič, da je le tista žrtev velika, ki ima smisel po zgledu Galikovem. Ne izbojazni, ampak iz boljšega prepričanja zavrne misel na samoumori ter se po smrti obeh dragih ji mož vsa posveti stregbi bolnikov. —

Roman se zaradi svojega naravnega razvoja in pretresljive vsebine kaj lahko bere, in prepričani smo, da ga nihče, kdor ga prične brati, ne odloži prej, dokler ga ne prebere vsega. In ravnotako smo prepričani, da ga bo z istim zanimanjem bral drugič in tretjič, zakaj tedaj pride do reševanja vseh tistih velikih vprašanj, ki jih ravno ta roman skriva v svoji vsebini. Osebe so prav jasno očitane. Naše osebno mnenje je, da bi žrtev Katarine bila veliko večja, ko bi pisatelj pustil prej umreti Galika kakor pa njenega moža. —

Ker pride knjiga v roke gotovo tudi preprostejšim ljudem, bi želeli, kar smo že opetovano poudarjali, naj se pišejo imena francoskega izvora tako, kakor se izgovarjajo. Prevedo bo le v korist. Ravno tako bi želeli, da se ogiblamo tujk, kolikor mogoče. Dajmo slovenskim izrazom prvo mesto! —

Okraj. učit. knjižnicam knjigo toplo priporočamo!

Za REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XXIV. izkaz.

Po 600 K: Učiteljsko društvo za ormoški okraj in sicer so prispevali po 20 K: Rajšp Josip, Serajnik Domicijan, Rosina Adolf, Marija Preskerjeva in Zorka Trstenjakova — Ormož; Porekar Anton in Franja Vaupotičeva — Hum; Kosi Anton, Najžer Ivan in Musek Ludovik — Središče; Ema Canjkova — Sv. Bolfenk na Kogu; Salamun Martin, Pinterič Drago, Marica Pinteričeva in Marija Salamunova — Sv. Miklavž; Sijanec Ludovik in Tončka Sijančeva — Svetinje; Vertot Ivan in Franica Coklova — Runče; Bežjak Simon — Sv. Tomaž; Megla Fran — Sv. Lenart; Preindl Jakob, Lucija Gabrščková, Anica Kamenškova in Dragojila Kosijeva — Velika Nedelja. Po 10 K: Ana Rosinova — Ormož; Angela Porekarjeva — Hum; N. Okornova — Središče; Ana Trstenjakova — Sv. Miklavž; Poplatnik Fran, Marija Poplatnikova in Alojzija Hergova — Sv. Tomaž; Rakuša Rudolf in Olga — Sv. Lenart; Josipina Sitarjeva — Velika Nedelja. Dalje so poslali po 20 K: Jak. in Henrijeta Kovačič — Sv. Trojica v Slovgoricah; Marija Judničeva in Eržen Anton — Podgorje p. Sevnica; Josip in Tilda Vrbič — Dol. Karteljevo p. Mirna peč. Po 10 K: Otilija Feiglova — Slov. Bistrica; Klementina Piklova — Zalog p. Komenda; Vera Tancingova — Izlake; Pavla Bergantova — Spitalič pri Motniku; Jana Brišnikova — Orla vas p. Gomilsko; Benedek Josip — Ljubljana. Po 5 K: Marija Jesihova — Trbovlje-Vode; Ivanka Podrekarjeva — Sv. Miklavž; Mejovšek Rado — Orla vas p. Gomilsko; Spetzler G. — Trebnje; Župančič Jan. — Rateče p. Kranjska Gora; Rosenstein F., Ahtik J., Virant J. in Zotter P. — Sv. Jurij ob Taboru; Rataj N. Razborje p. Slovenji Gradec. — Današnji izkaz 770 K. Prej izkazanih 5782 K. Skupaj 6552 kron.

Ivan Petrič,

Ljubljana — Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Šolske tiskovine: Porabimo prihodnjič.

S.: Kakor je urejeno sedaj, ni priziva. Binkoštno pismo: Zaradi pretesnega prostora smo morali odložiti.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko. Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1919 K 165.842-04.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

Kupim

vse letnike „Zvončka“

kar jih je izšlo do sedaj. Ponudbe naj pošljejo na naslov: Lavrenčič Ivan, učitelj Vič pri Ljubljani.

Izšla je:

Kratka srbohrvatska slovnica za Slovence.

Sestavil dr. Josip Mencej.

— Cena 2 kroni. —

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Franciškaška ulica številka 6.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega učiteljstva za preustrojitve šolstva:

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6.

Prva jugoslovanska izdela - - - lovalnica godal - - -

Vačlav Schramm

Celje — Graška cesta — Celje

priporoča p. t. učiteljstvu svojo veliko zalogo godal, pihal, muzikalij, harmonik, strun in drugih godbenih potrebščin. Popravila se izvrše najmanjša. — Postrežba točna in cen.

Vinska klet pri „MALIČU“

Ljubljana, naspr. gl. pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slav. občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Naročajte in širite list

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . K 80.000.000—

rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

*) Ni mogoče, ker bo takrat v Beogradu. — Uredn.

nekoliko slovniškega znanja in tako že lahko pričnemo v 3. šolskem letu s poučevanjem srbohrvaščine. V začetku se bomo gotovo tudi omejili le na čitanje in umevanje hrvatskih in srbskih knjig, pozneje pa se hočemo nekoliko bolj poglabiti v znanje jezika, zlasti v višjih razredih mestnih šol ter pričeti tudi s slovniškim poukom. Tedaj pa moramo nekoliko prenehati s slovensko slovnico, ker drugače mladino preveč mešamo — zlasti pri sklepanju samostalnikov in spregi glagolov.

Pouk v slovenščini naj se sedaj omeji na prosto pripovedovanje prečitanih stavkov (beril) in na spisovne vaje.

Na ta način bo pouk o srbohrvaščini tako urejen, da bo imel poleg kulturnega tudi praktični pomen. Učenci višjih razredov se bodo privadili tudi pravilno pisati, kar bo koristilo posebno tistim, ki pridejo v kak urad ali večjo trgovino, oziroma banko. Nemščina naj se pa tudi nadalje poučuje le kot neobligaten predmet, zlasti v obmejnih krajih.

Iz Jugoslavije.

— Učiteljstvo mokronoškega sodnega okraja, zbrano na sestanku dne 5. t. m. v Mokronogu, je sklenilo: „Pozdravljamo z vsemi svojimi silami skupno delo učiteljstva, da se čimprej in najtesneje združita Zaveza in Slom. Zveza v skupno stanovsko organizacijo, kjer bo celokupno učiteljstvo združeno kot en stan; obsojamo pa vsako cepljenje!“

— Izpit učne usposobljenosti za strokovno osnovno šole. Prijav, ki jih prejmem na poziv v „Učit. Tov.“ z dne 28. preteklega meseca, sem žalosten, obenem pa tudi vesel. Pričajo mi, da duševna letargija, ki se je polastila vseh slojev, tudi nam ni prizanesla. S priobčevanjem dotičnih navodil in nasvetov nisem hotel olajšati dela le strokovnošolskim kandidatom ampak zlasti še onim tovarišem, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in bi se radi znanstveno poglabili v pedagogiko ali pa sicer v kako stroko. Apeliral sem zlasti na takozvane „vojne maturo“. Toda niti eden teh tovarišev se ni prijavil. (Sicer je pa možno, da mi ne zapuajo in da hodijo rajše svojo pot.) Veselo znamenje pa je, da se pojavlja pri tovarišicah v tem oziru ambicija, ki je doslej nismo bili vajeni, da razumejo vsaj one zahteve nove dobe. Na moj omenjeni poziv se oglašajo namreč skoraj izključno le tovarišice. — Za slučaj, da se prijavi še naknadno toliko tovarišev in tovarišic, da bom mogel nadaljevati ta navodila, si preiskrbimo do 20. t. m. Höfler — Lehrbuch der Logik. (Ker je Osvaldova Logika že pošla, si bomo morali zaradi terminologije omisliti kako drugo primerno knjigo.) — I. Magerl, strok. učitelj.

— Iz novomeškega okraja nam pišejo: V črnomaljski šoli je zborovala podružnica Slomškove zveze istega okraja dne 5. junija t. l. Izmed 26 navzočih je bilo nekaj Zvezarjev iz novomeškega okraja. Žal, da je bilo število teh iz domačega okraja tako pičlo. Prišleci zadnje omenjenih so s tem pokazali, da enako Zvezarji stremijo po ujedinenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Otvoril je zborovanje p. Hubert, za tem predaval p. Akvin v kratkih potezah označil pomen skupnega dela vsega učiteljstva. — Debata je posegla v jedro in značila čimvečje zanimanje za predlagano UJU. — Nekateri Slomškarji niso znali ali pa morda niso hoteli vedeti o ujedinenju in zato jim naj ne bo v smrtni greh, če čitajo vsaj zadnje številke „Tovariša“. Saj tudi v naših rokah kroži „Slov. Učitelj“, čeravno nimamo odpustkov. Sicer pa da ne bo pomislekov in da pridemo tem lažje do jedra ter do končnega zaključka, bi bilo umestno, da se enako Slomškarji udeležijo zborovanja učit. društva novomeškega okraja v Toplicah dne 21. t. m., kjer bo podal gotovo vsestranska pojasnila tovariš Gangl, ki prihiti istega dne bržčas med nas *). Po debati naj bi se konstatiral izid, čeravno potem glasovanja. Stremimo po ujedinenju, ker v tem bomo našli moč, delo, uspeh! Zaveza, Slomškarja naj si poiščeta srednjo, bratsko pot. Osebnosti političke mržnje naj se opuste, tovariš naj bo enak tovarišu, tovarišici. Učiteljstvo vzgojevalec ne glede političkega mišljenja naj si ubere pot začrtanega enotnega dela in stopi naj v krog skupne organizacije. Politiško prepričanje in delo izven šole naj mu ne vežeta prostih rok!

— Kdaj je bila srbska glavna izkušnja za osvoboditev Slovencev? Pišejo nam: Da bi na to vprašanje še danes ne mogel odgovoriti nobeden naših politikov, sem uverjen, vendar pa imamo v svoji sredi jasno glavo, ki je razrešila to stvar že 22. grudnia l. 1914 dobesedno tako-le: „Im übrigen sagt mir mein sub-

jektives Empfinden, daß der vorjährige Streick eine serbische Generalprobe gewesen ist, nur daß davon unsere Schüler nichts gewußt haben, wohl aber die, welche sie von außen geleitet haben. Von dieser Überzeugung lasse ich mich durch nichts abbringen.“ — Ta svetla glava je last profesorja Robida, to je tistega junaka, ki je denunciral svoje stanovske tovariše, češ, da so srbofilni in nabiral za to gradivo. Upamo, da bo preskrbel Beograd, da mu bo ta glava, s katero si je pribavil Judežovo slavo, delala v Jugoslaviji napotje. Ta grozoviti štrajk, o katerem govori, so uprizorili ljubljanski srednješolci, ki so izostali en dan od pouka, ker ni dovolila šolska oblast Gosposvetske šolske slavnosti. In kakor nas učita zgodovina in Robida, je izgubil zaradi štrajka Karel — krono!

Književnost in umetnost.

„Mladi junaki.“ Izšla je pesemca, „Mladi junaki“. Je troglasna in namenjena višjim skupinam ljudske šole in meščanskim šolam. Pesem je prav pripraven pripomoček pri vzgoji k abstinenci. Dobi se pri skladateljici učiteljici E. Ropasovi v Žužemberku. Cena izvodu je 50 vin. s poštino 55 vin.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevel Andrej Kopitar. — Izdala in založila „Leonova družba“ — Ljubljana, 1919. — Tiskala Katoliška tiskarna. — „Leonova družba“ nas je že drugo leto obdarovala z lepim književnim darom. L. 1917. je slovenski narod prejel znamenito delo Rene Bazina „Gruda umira“, a letos (t. j. 1918) smo dobili — lahko rečemo — istotako klasično delo na polju romanoslovja — „Zmisel smrti“. — O vsebini nas na kratko pouči dodatek „iz življenja in spisov Pavla Bourgeta“, ki je dodan temu romanu. Roman „Zmisel smrti“ je izšel v Parizu l. 1915. Njegovo ozadje so svetovno-važni dogodki v avgustu in začetku septembra l. 1914, ko so Nemci zmagovito prodirali preko Belgije — padle so trdnjave Namur, Charleroi, Maubeuge... naravnost proti srcu Francije, Parizu, in se je francoska vlada preselila v Bordeaux in je vsa Francija upala in se bala. Takrat je nemško povodenj nenadoma ustavila reka Marna z odločilno zmago francoskega orožja — francoski katoličani jo smatrajo za čudež — in takrat, ko so prvi tisoči in desetstisoči umirali na bojnih poljanah in so začeli teči potoki krvi, takrat je na nešteti ustnicah stalo nemo vprašanje: Kakšen smisel ima to strašno trpljenje, to umiranje? Tri poglavitne osebe našega romana odgovarjajo na to vprašanje, a vsaka drugače: mladi Ernest Galik, v boju za domovino težko ranjen, mirno gleda smrti v obraz, ker je „od mladosti veren, prepričan, da je Bog, ki v svoji neskončni modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti dopušča vse to gorje, in da ima za posameznika smrt smisel, če jo Bogu daruje za grehe svoje in drugih ter za blagor domovine; doktor Ortega, prvi večjak in zdravnik na kliniki Sv. Viljema v Parizu, ne vidi razen materije, razen vidnih pojavov in dejstev (determinist in fenomenist!) ničesar, zlasti ne pripozna nadnaravnega sveta ter posmrtnega življenja; v trpljenju in umiranju ne more zaslediti nobenega smisla, s morijem se končno zastrupi; Katarina, mlada soproga Ortegovca in sestrčna Galikova, v začetku odločena z ljubljanim možem skupno iti v smrt, ker to žrtev neozdravljivega Ortega zahteva, opazuje vedenje obeh mož ob prihodu smrti ter zasluti slednjič, da je le tista žrtev velika, ki ima smisel po zgledu Galikovem. Ne izbojazni, ampak iz boljšega prepričanja zavrne misel na samoumori ter se po smrti obeh dragih ji mož vsa posveti stregbi bolnikov. —

Roman se zaradi svojega naravnega razvoja in pretresljive vsebine kaj lahko bere, in prepričani smo, da ga nihče, kdor ga prične brati, ne odloži prej, dokler ga ne prebere vsega. In ravnotako smo prepričani, da ga bo z istim zanimanjem bral drugič in tretjič, zakaj tedaj pride do reševanja vseh tistih velikih vprašanj, ki jih ravno ta roman skriva v svoji vsebini. Osebe so prav jasno očitane. Naše osebno mnenje je, da bi žrtev Katarine bila veliko večja, ko bi pisatelj pustil prej umreti Galika kakor pa njenega moža. —

Ker pride knjiga v roke gotovo tudi preprostejšim ljudem, bi želeli, kar smo že opetovano poudarjali, naj se pišejo imena francoskega izvora tako, kakor se izgovarjajo. Prevodu bo le v korist. Ravno tako bi želeli, da se ogiblamo tujk, kolikor mogoče. Dajmo slovenskim izrazom prvo mesto! —

Okraj. učit. knjižnicam knjigo toplo priporočamo!

Za REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XXIV. izkaz.

Po 600 K: Učiteljsko društvo za ormoški okraj in sicer so prispevali po 20 K: Rajšp Josip, Serajnik Domicijan, Rosina Adolf, Marija Preskerjeva in Zorka Trstenjakova — Ormož; Porekar Anton in Franja Vaupotičeva — Hum; Kosi Anton, Najžer Ivan in Musek Ludovik — Središče; Ema Canjkova — Sv. Bolfenk na Kogu; Salamun Martin, Pinterič Drago, Marica Pinteričeva in Marija Salamunova — Sv. Miklavž; Sijanec Ludovik in Tončka Sijančeva — Svetinje; Vertot Ivan in Fanica Coklova — Runče; Bežjak Simon — Sv. Tomaž; Megla Fran — Sv. Lenart; Preindl Jakob, Lucija Gabrščková, Anica Kamenškova in Dragojila Kosijeva — Velika Nedelja. Po 10 K: Ana Rosinova — Ormož; Angela Porekarjeva — Hum; N. Okornova — Središče; Ana Trstenjakova — Sv. Miklavž; Poplatnik Fran, Marija Poplatnikova in Alojzija Hergova — Sv. Tomaž; Rakuša Rudolf in Olga — Sv. Lenart; Josipina Sitarjeva — Velika Nedelja. Dalje so poslali po 20 K: Jak. in Henrijeta Kovačič — Sv. Trojica v Slovgoricah; Marija Judničeva in Eržen Anton — Podgorje p. Sevnica; Josip in Tilda Vrbič — Dol. Karteljevo p. Mirna peč. Po 10 K: Otilija Feiglova — Slov. Bistrica; Klementina Piklova — Zalog p. Komenda; Vera Tancingova — Izlake; Pavla Bergantova — Spitalič pri Motniku; Jana Brišnikova — Orla vas p. Gomilsko; Benedek Josip — Ljubljana. Po 5 K: Marija Jesihova — Trbovlje-Vode; Ivanka Podrekarjeva — Sv. Miklavž; Mejovšek Rado — Orla vas p. Gomilsko; Spetzler G. — Trebnje; Župančič Jan. — Rateče p. Kranjska Gora; Rosenstein F., Ahtik J., Virant J. in Zotter P. — Sv. Jurij ob Taboru; Rataj N. Razborje p. Slovenji Gradec. — Današnji izkaz 770 K. Prej izkazanih 5782 K. Skupaj 6552 kron.

Ivan Petrič,

Ljubljana — Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Šolske tiskovine: Porabimo prihodnjič.

S.: Kakor je urejeno sedaj, ni priziva. Binkoštno pismo: Zaradi pretesnega prostora smo morali odložiti.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko. Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1919 K 165.842-04.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Kupim

vse letnike „Zvončka“

kar jih je izšlo do sedaj. Ponudbe naj pošljejo na naslov: Lavrenčič Ivan, učitelj Vič pri Ljubljani.

Izšla je:

Kratka srbohrvatska slovnica za Slovence.

Sestavil dr. Josip Mencej.

— Cena 2 kroni. —

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica številka 6.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega učiteljstva za preustrojitve šolstva:

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6.

Prva jugoslovanska izdela - - - lovalnica godal - - -

Vačlav Schramm

Celje — Graška cesta — Celje

priporoča p. t. učiteljstvu svojo veliko zalogo godal, pihal, muzikalij, harmonik, strun in drugih godbenih potrebščin. Popravila se izvrše najmanjša. — Postrežba točna in cen.

Vinska klet pri „MALIČU“

Ljubljana, naspr. gl. pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slav. občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Naročajte in širite list

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . K 80.000.000—

rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

*) Ni mogoče, ker bo takrat v Beogradu. — Uredn.

nekoliko slovniškega znanja in tako že lahko pričnemo v 3. šolskem letu s poučevanjem srbohrvaščine. V začetku se bomo gotovo tudi omejili le na čitanje in umevanje hrvatskih in srbskih knjig, pozneje pa se hočemo nekoliko bolj poglabiti v znanje jezika, zlasti v višjih razredih mestnih šol ter pričeti tudi s slovniškim poukom. Tedaj pa moramo nekoliko prenehati s slovensko slovnico, ker drugače mladino preveč mešamo — zlasti pri sklepanju samostalnikov in spregi glagolov.

Pouk v slovenščini naj se sedaj omeji na prosto pripovedovanje prečitanih stavkov (beril) in na spisovne vaje.

Na ta način bo pouk o srbohrvaščini tako urejen, da bo imel poleg kulturnega tudi praktični pomen. Učenci višjih razredov se bodo privadili tudi pravilno pisati, kar bo koristilo posebno tistim, ki pridejo v kak urad ali večjo trgovino, oziroma banko. Nemščina naj se pa tudi nadalje poučuje le kot neobligaten predmet, zlasti v obmejnih krajih.

Iz Jugoslavije.

— Učiteljstvo mokronoškega sodnega okraja, zbrano na sestanku dne 5. t. m. v Mokronogu, je sklenilo: „Pozdravljamo z vsemi svojimi silami skupno delo učiteljstva, da se čimprej in najtesneje združita Zaveza in Slom. Zveza v skupno stanovsko organizacijo, kjer bo celokupno učiteljstvo združeno kot en stan; obsojamo pa vsako cepljenje!“

— Izpit učne usposobljenosti za strokovno osnovno šole. Prijav, ki jih prejmem na poziv v „Učit. Tov.“ z dne 28. preteklega meseca, sem žalosten, obenem pa tudi vesel. Pričajo mi, da duševna letargija, ki se je polastila vseh slojev, tudi nam ni prizanesla. S priobčevanjem dotičnih navodil in nasvetov nisem hotel olajšati dela le strokovnošolskim kandidatom ampak zlasti še onim tovarišem, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in bi se radi znanstveno poglabili v pedagogiko ali pa sicer v kako stroko. Apeliral sem zlasti na takozvane „vojne maturo“. Toda niti eden teh tovarišev se ni prijavil. (Sicer je pa možno, da mi ne zapuajo in da hodijo rajše svojo pot.) Veselo znamenje pa je, da se pojavlja pri tovarišicah v tem oziru ambicija, ki je doslej nismo bili vajeni, da razumejo vsaj one zahteve nove dobe. Na moj omenjeni poziv se oglašajo namreč skoraj izključno le tovarišice. — Za slučaj, da se prijavi še naknadno toliko tovarišev in tovarišic, da bom mogel nadaljevati ta navodila, si preiskrbimo do 20. t. m. Höfler — Lehrbuch der Logik. (Ker je Osvaldova Logika že pošla, si bomo morali zaradi terminologije omisliti kako drugo primerno knjigo.) — I. Magerl, strok. učitelj.

— Iz novomeškega okraja nam pišejo: V črnomaljski šoli je zborovala podružnica Slomškove zveze istega okraja dne 5. junija t. l. Izmed 26 navzočih je bilo nekaj Zvezarjev iz novomeškega okraja. Žal, da je bilo število teh iz domačega okraja tako pičlo. Prišleci zadnje omenjenih so s tem pokazali, da enako Zvezarji stremijo po ujedinenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Otvoril je zborovanje p. Hubert, za tem predaval p. Akvin v kratkih potezah označil pomen skupnega dela vsega učiteljstva. — Debata je posegla v jedro in značila čimvečje zanimanje za predlagano UJU. — Nekateri Slomškarji niso znali ali pa morda niso hoteli vedeti o ujedinenju in zato jim naj ne bo v smrtni greh, če čitajo vsaj zadnje številke „Tovariša“. Saj tudi v naših rokah kroži „Slov. Učitelj“, čeravno nimamo odpustkov. Sicer pa da ne bo pomislekov in da pridemo tem lažje do jedra ter do končnega zaključka, bi bilo umestno, da se enako Slomškarji udeležijo zborovanja učit. društva novomeškega okraja v Toplicah dne 21. t. m., kjer bo podal gotovo vsestranska pojasnila tovariš Gangl, ki prihiti istega dne bržčas med nas *). Po debati naj bi se konstatiral izid, čeravno potem glasovanja. Stremimo po ujedinenju, ker v tem bomo našli moč, delo, uspeh! Zaveza, Slomškarja naj si poiščeta srednjo, bratsko pot. Osebnosti političke mržnje naj se opuste, tovariš naj bo enak tovarišu, tovarišici. Učiteljstvo vzgojevalec ne glede političkega mišljenja naj si ubere pot začrtanega enotnega dela in stopi naj v krog skupne organizacije. Politiško prepričanje in delo izven šole naj mu ne vežeta prostih rok!

— Kdaj je bila srbska glavna izkušnja za osvoboditev Slovencev? Pišejo nam: Da bi na to vprašanje še danes ne mogel odgovoriti nobeden naših politikov, sem uverjen, vendar pa imamo v svoji sredi jasno glavo, ki je razrešila to stvar že 22. grudnia l. 1914 dobesedno tako-le: „Im übrigen sagt mir mein sub-

jektives Empfinden, daß der vorjährige Streick eine serbische Generalprobe gewesen ist, nur daß davon unsere Schüler nichts gewußt haben, wohl aber die, welche sie von außen geleitet haben. Von dieser Überzeugung lasse ich mich durch nichts abbringen.“ — Ta svetla glava je last profesorja Robida, to je tistega junaka, ki je denunciral svoje stanovske tovariše, češ, da so srbofilni in nabiral za to gradivo. Upamo, da bo preskrbel Beograd, da mu bo ta glava, s katero si je pribavil Judežovo slavo, delala v Jugoslaviji napotje. Ta grozoviti štrajk, o katerem govori, so uprizorili ljubljanski srednješolci, ki so izostali en dan od pouka, ker ni dovolila šolska oblast Gosposvetske šolske slavnosti. In kakor nas učita zgodovina in Robida, je izgubil zaradi štrajka Karel — krono!

Književnost in umetnost.

„Mladi junaki.“ Izšla je pesemca, „Mladi junaki“. Je troglasna in namenjena višjim skupinam ljudske šole in meščanskim šolam. Pesem je prav pripraven pripomoček pri vzgoji k abstinenci. Dobi se pri skladateljici učiteljici E. Ropasovi v Žužemberku. Cena izvodu je 50 vin. s poštino 55 vin.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevel Andrej Kopitar. — Izdala in založila „Leonova družba“ — Ljubljana, 1919. — Tiskala Katoliška tiskarna. — „Leonova družba“ nas je že drugo leto obdarovala z lepim književnim darom. L. 1917. je slovenski narod prejel znamenito delo Rene Bazina „Gruda umira“, a letos (t. j. 1918) smo dobili — lahko rečemo — istotako klasično delo na polju romanoslovja — „Zmisel smrti“. — O vsebini nas na kratko pouči dodatek „iz življenja in spisov Pavla Bourgeta“, ki je dodan temu romanu. Roman „Zmisel smrti“ je izšel v Parizu l. 1915. Njegovo ozadje so svetovno-važni dogodki v avgustu in začetku septembra l. 1914, ko so Nemci zmagovito prodirali preko Belgije — padle so trdnjave Namur, Charleroi, Maubeuge... naravnost proti srcu Francije, Parizu, in se je francoska vlada preselila v Bordeaux in je vsa Francija upala in se bala. Takrat je nemško povodenj nenadoma ustavila reka Marna z odločilno zmago francoskega orožja — francoski katoličani jo smatrajo za čudež — in takrat, ko so prvi tisoči in desetstisoči umirali na bojnih poljanah in so začeli teči potoki krvi, takrat je na nešteti ustnicah stalo nemo vprašanje: Kakšen smisel ima to strašno trpljenje, to umiranje? Tri poglavitne osebe našega romana odgovarjajo na to vprašanje, a vsaka drugače: mladi Ernest Galik, v boju za domovino težko ranjen, mirno gleda smrti v obraz, ker je „od mladosti veren, prepričan, da je Bog, ki v svoji neskončni modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti dopušča vse to gorje, in da ima za posameznika smrt smisel, če jo Bogu daruje za grehe svoje in drugih ter za blagor domovine; doktor Ortega, prvi večak in zdravnik na kliniki Sv. Viljema v Parizu, ne vidi razen materije, razen vidnih pojavov in dejstev (determinist in fenomenist!) ničesar, zlasti ne pripozna nadnaravnega sveta ter posmrtnega življenja; v trpljenju in umiranju ne more zaslediti nobenega smisla, s morijem se končno zastrupi; Katarina, mlada soproga Ortegovca in sestrčna Galikova, v začetku odločena za ljubljeno možem skupno iti v smrt, ker to žrtev neozdravljivega Ortega zahteva, opazuje vedenje obeh mož ob prihodu smrti ter zasluti slednjič, da je le tista žrtev velika, ki ima smisel po zgledu Galikovem. Ne izbojazni, ampak iz boljšega prepričanja zavrne misel na samoumori ter se po smrti obeh dragih ji mož vsa posveti stregbi bolnikov. —

Roman se zaradi svojega naravnega razvoja in pretresljive vsebine kaj lahko bere, in prepričani smo, da ga nihče, kdor ga prične brati, ne odloži prej, dokler ga ne prebere vsega. In ravnotako smo prepričani, da ga bo z istim zanimanjem bral drugič in tretjič, zakaj tedaj pride do reševanja vseh tistih velikih vprašanj, ki jih ravno ta roman skriva v svoji vsebini. Osebe so prav jasno očitane. Naše osebno mnenje je, da bi žrtev Katarine bila veliko večja, ko bi pisatelj pustil prej umreti Galika kakor pa njenega moža. —

Ker pride knjiga v roke gotovo tudi preprostejšim ljudem, bi želeli, kar smo že opetovano poudarjali, naj se pišejo imena francoskega izvora tako, kakor se izgovarjajo. Prevodu bo le v korist. Ravno tako bi želeli, da se ogiblamo tujk, kolikor mogoče. Dajmo slovenskim izrazom prvo mesto! —

Okraj. učit. knjižnicam knjigo toplo priporočamo!

Za REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XXIV. izkaz.

Po 600 K: Učiteljsko društvo za ormoški okraj in sicer so prispevali po 20 K: Rajšp Josip, Serajnik Domicijan, Rosina Adolf, Marija Preskerjeva in Zorka Trstenjakova — Ormož; Porekar Anton in Franja Vaupotičeva — Hum; Kosi Anton, Najžer Ivan in Musek Ludovik — Središče; Ema Canjkova — Sv. Bolfenk na Kogu; Salamun Martin, Pinterič Drago, Marica Pinteričeva in Marija Salamunova — Sv. Miklavž; Sijanec Ludovik in Tončka Sijančeva — Svetinje; Vertot Ivan in Franica Coklova — Runče; Bežjak Simon — Sv. Tomaž; Megla Fran — Sv. Lenart; Preindl Jakob, Lucija Gabrščková, Anica Kamenškova in Dragojila Kosijeva — Velika Nedelja. Po 10 K: Ana Rosinova — Ormož; Angela Porekarjeva — Hum; N. Okornova — Središče; Ana Trstenjakova — Sv. Miklavž; Poplatnik Fran, Marija Poplatnikova in Alojzija Hergova — Sv. Tomaž; Rakuša Rudolf in Olga — Sv. Lenart; Josipina Sitarjeva — Velika Nedelja. Dalje so poslali po 20 K: Jak. in Henrijeta Kovačič — Sv. Trojica v Slovgoricah; Marija Judničeva in Eržen Anton — Podgorje p. Sevnica; Josip in Tilda Vrbič — Dol. Karteljevo p. Mirna peč. Po 10 K: Otilija Feiglova — Slov. Bistrica; Klementina Piklova — Zalog p. Komenda; Vera Tancingova — Izlake; Pavla Bergantova — Spitalič pri Motniku; Jana Brišnikova — Orla vas p. Gomilsko; Benedek Josip — Ljubljana. Po 5 K: Marija Jesihova — Trbovlje-Vode; Ivanka Podrekarjeva — Sv. Miklavž; Mejovšek Rado — Orla vas p. Gomilsko; Spetzler G. — Trebnje; Župančič Jan. — Rateče p. Kranjska Gora; Rosenstein F., Ahtik J., Virant J. in Zotter P. — Sv. Jurij ob Taboru; Rataj N. Razborje p. Slovenji Gradec. — Današnji izkaz 770 K. Prej izkazanih 5782 K. Skupaj 6552 kron.

Ivan Petrič,

Ljubljana — Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Šolske tiskovine: Porabimo prihodnjici.

S.: Kakor je urejeno sedaj, ni priziva. Binkoštno pismo: Zaradi pretesnega prostora smo morali odložiti.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko. Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1919 K 165.842-04.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

Kupim

vse letnike „Zvončka“

kar jih je izšlo do sedaj. Ponudbe naj pošljejo na naslov: Lavrenčič Ivan, učitelj Vič pri Ljubljani.

Izšla je:

Kratka srbohrvatska slovnica za Slovence.

Sestavil dr. Josip Mencej.

— Cena 2 kroni. —

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica številka 6.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega učiteljstva za preustrojitve šolstva.

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6.

Prva jugoslovanska izdela - - - lovalnica godal - - -

Vačlav Schramm

Celje — Graška cesta — Celje

priporoča p. t. učiteljstvu svojo veliko zalogo godal, pihal, muzikalij, harmonik, strun in drugih godbenih potrebščin. Popravila se izvrše najmanjša. — Postrežba točna in cen.

Vinska klet pri „MALIČU“

Ljubljana, naspr. gl. pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slav. občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Naročajte in širite list

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . K 80.000.000—

rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

*) Ni mogoče, ker bo takrat v Beogradu. — Uredn.

nekoliko slovniškega znanja in tako že lahko pričnemo v 3. šolskem letu s poučevanjem srbohrvaščine. V začetku se bomo gotovo tudi omejili le na čitanje in umevanje hrvatskih in srbskih knjig, pozneje pa se hočemo nekoliko bolj poglobiti v znanje jezika, zlasti v višjih razredih mestnih šol ter pričeti tudi s slovniškim poukom. Tedaj pa moramo nekoliko prenehati s slovensko slovnico, ker drugače mladino preveč mešamo — zlasti pri sklepanju samostalnikov in spregi glagolov.

Pouk v slovenščini naj se sedaj omeji na prosto pripovedovanje prečitanih stavkov (beril) in na spisovne vaje.

Na ta način bo pouk o srbohrvaščini tako urejen, da bo imel poleg kulturnega tudi praktični pomen. Učenci višjih razredov se bodo privadili tudi pravilno pisati, kar bo koristilo posebno tistim, ki pridejo v kak urad ali večjo trgovino, oziroma banko. Nemščina naj se pa tudi nadalje poučuje le kot neobligaten predmet, zlasti v obmejnih krajih.

Iz Jugoslavije.

— Učiteljstvo mokronoškega sodnega okraja, zbrano na sestanku dne 5. t. m. v Mokronogu, je sklenilo: „Pozdravljamo z vsemi svojimi silami skupno delo učiteljstva, da se čimprej in najtesneje združita Zaveza in Slom. Zveza v skupno stanovsko organizacijo, kjer bo celokupno učiteljstvo združeno kot en stan; obsojamo pa vsako cepljenje!“

— Izpit učne usposobljenosti za strokovno osnovno šole. Prijav, ki jih prejmem na poziv v „Učit. Tov.“ z dne 28. preteklega meseca, sem žalosten, obenem pa tudi vesel. Pričajo mi, da duševna letargija, ki se je polastila vseh slojev, tudi nam ni prizanesla. S priobčevanjem dotičnih navodil in nasvetov nisem hotel olajšati dela le strokovnošolskim kandidatom ampak zlasti še onim tovarišem, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in bi se radi znanstveno poglobili v pedagogiko ali pa sicer v kako stroko. Apeliral sem zlasti na takozvane „vojne maturo“. Toda niti eden teh tovarišev se ni prijavil. (Sicer je pa možno, da mi ne zapuajo in da hodijo rajše svojo pot.) Veselo znamenje pa je, da se pojavlja pri tovarišicah v tem oziru ambicija, ki je doslej nismo bili vajeni, da razumejo vsaj one zahteve nove dobe. Na moj omenjeni poziv se oglašajo namreč skoraj izključno le tovarišice. — Za slučaj, da se prijavi še naknadno toliko tovarišev in tovarišic, da bom mogel nadaljevati ta navodila, si preiskrbimo do 20. t. m. Höfler — Lehrbuch der Logik. (Ker je Osvaldova Logika že pošla, si bomo morali zaradi terminologije omisliti kako drugo primerno knjigo.) — I. Magerl, strok. učitelj.

— Iz novomeškega okraja nam pišejo: V črnomaljski šoli je zborovala podružnica Slomškove zveze istega okraja dne 5. junija t. l. Izmed 26 navzočih je bilo nekaj Zvezarjev iz novomeškega okraja. Žal, da je bilo število teh iz domačega okraja tako pičlo. Prišleci zadnje omenjenih so s tem pokazali, da enako Zvezarji stremijo po ujedinenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Otvoril je zborovanje p. Hubert, za tem predaval p. Akvin v kratkih potezah označil pomen skupnega dela vsega učiteljstva. — Debata je posegla v jedro in značila čimvečje zanimanje za predlagano UJU. — Nekateri Slomškarji niso znali ali pa morda niso hoteli vedeti o ujedinenju in zato jim naj ne bo v smrtni greh, če čitajo vsaj zadnje številke „Tovariša“. Saj tudi v naših rokah kroži „Slov. Učitelj“, čeravno nimamo odpustkov. Sicer pa da ne bo pomislekov in da pridemo tem lažje do jedra ter do končnega zaključka, bi bilo umestno, da se enako Slomškarji udeležijo zborovanja učit. društva novomeškega okraja v Toplicah dne 21. t. m., kjer bo podal gotovo vsestranska pojasnila tovariš Gangl, ki prihitel istega dne bržčas med nas *). Po debati naj bi se konstatiral izid, čeravno potem glasovanja. Stremimo po ujedinenju, ker v tem bomo našli moč, delo, uspeh! Zaveza, Slomškarja naj si poiščeta srednjo, bratsko pot. Osebnosti političke mržnje naj se opuste, tovariš naj bo enak tovarišu, tovarišici. Učiteljstvo vzgojevalec ne glede političkega mišljenja naj si ubere pot začrtanega enotnega dela in stopi naj v krog skupne organizacije. Politiško prepričanje in delo izven šole naj mu ne vežeta prostih rok!

— Kdaj je bila srbska glavna izkušnja za osvoboditev Slovencev? Pišejo nam: Da bi na to vprašanje še danes ne mogel odgovoriti nobeden naših politikov, sem uverjen, vendar pa imamo v svoji sredi jasno glavo, ki je razrešila to stvar že 22. grudnia l. 1914 dobesedno tako-le: „Im übrigen sagt mir mein sub-

jektives Empfinden, daß der vorjährige Streick eine serbische Generalprobe gewesen ist, nur daß davon unsere Schüler nichts gewußt haben, wohl aber die, welche sie von außen geleitet haben. Von dieser Überzeugung lasse ich mich durch nichts abbringen.“ — Ta svetla glava je last profesorja Robida, to je tistega junaka, ki je denunciral svoje stanovske tovariše, češ, da so srbofilni in nabiral za to gradivo. Upamo, da bo preskrbel Beograd, da mu bo ta glava, s katero si je pribavil Judežovo slavo, delala v Jugoslaviji napotje. Ta grozoviti štrajk, o katerem govori, so uprizorili ljubljanski srednješolci, ki so izostali en dan od pouka, ker ni dovolila šolska oblast Gosposvetske šolske slavnosti. In kakor nas učita zgodovina in Robida, je izgubil zaradi štrajka Karel — krono!

Književnost in umetnost.

„Mladi junaki.“ Izšla je pesemca, „Mladi junaki“. Je troglasna in namenjena višjim skupinam ljudske šole in meščanskim šolam. Pesem je prav pripraven pripomoček pri vzgoji k abstinenci. Dobi se pri skladateljici učiteljici E. Ropasovi v Žužemberku. Cena izvodu je 50 vin. s poštino 55 vin.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevel Andrej Kopitar. — Izdala in založila „Leonova družba“ — Ljubljana, 1919. — Tiskala Katoliška tiskarna. — „Leonova družba“ nas je že drugo leto obdarovala z lepim književnim darom. L. 1917. je slovenski narod prejel znamenito delo Rene Bazina „Gruda umira“, a letos (t. j. 1918) smo dobili — lahko rečemo — istotako klasično delo na polju romanoslovja — „Zmisel smrti“. — O vsebini nas na kratko pouči dodatek „iz življenja in spisov Pavla Bourgeta“, ki je dodan temu romanu. Roman „Zmisel smrti“ je izšel v Parizu l. 1915. Njegovo ozadje so svetovno-važni dogodki v avgustu in začetku septembra l. 1914, ko so Nemci zmagovito prodirali preko Belgije — padle so trdnjave Namur, Charleroi, Maubeuge... naravnost proti srcu Francije, Parizu, in se je francoska vlada preselila v Bordeaux in je vsa Francija upala in se bala. Takrat je nemško povodenj nenadoma ustavila reka Marna z odločilno zmago francoskega orožja — francoski katoličani jo smatrajo za čudež — in takrat, ko so prvi tisoči in desetstisoči umirali na bojnih poljanah in so začeli teči potoki krvi, takrat je na nešteti ustnicah stalo nemo vprašanje: Kakšen smisel ima to strašno trpljenje, to umiranje? Tri poglavitne osebe našega romana odgovarjajo na to vprašanje, a vsaka drugače: mladi Ernest Galik, v boju za domovino težko ranjen, mirno gleda smrti v obraz, ker je „od mladosti veren, prepričan, da je Bog, ki v svoji neskončni modrosti, pravičnosti in dobrotljivosti dopušča vse to gorje, in da ima za posameznika smrt smisel, če jo Bogu daruje za grehe svoje in drugih ter za blagor domovine; doktor Ortega, prvi večak in zdravnik na kliniki Sv. Viljema v Parizu, ne vidi razen materije, razen vidnih pojavov in dejstev (determinist in fenomenist!) ničesar, zlasti ne pripozna nadnaravnega sveta ter posmrtnega življenja; v trpljenju in umiranju ne more zaslediti nobenega smisla, s morijem se končno zastrupi; Katarina, mlada soproga Ortegovca in sestrična Galikova, v začetku odločena z ljubljanim možem skupno iti v smrt, ker to žrtev neozdravljivega Ortega zahteva, opazuje vedenje obeh mož ob prihodu smrti ter zasluti slednjič, da je le tista žrtev velika, ki ima smisel po zgledu Galikovem. Ne izbojazni, ampak iz boljšega prepričanja zavrne misel na samoumori ter se po smrti obeh dragih ji mož vsa posveti stregbi bolnikov. —

Roman se zaradi svojega naravnega razvoja in pretresljive vsebine kaj lahko bere, in prepričani smo, da ga nihče, kdor ga prične brati, ne odloži prej, dokler ga ne prebere vsega. In ravnotako smo prepričani, da ga bo z istim zanimanjem bral drugič in tretjič, zakaj tedaj pride do reševanja vseh tistih velikih vprašanj, ki jih ravno ta roman skriva v svoji vsebini. Osebe so prav jasno očitane. Naše osebno mnenje je, da bi žrtev Katarine bila veliko večja, ko bi pisatelj pustil prej umreti Galika kakor pa njenega moža. —

Ker pride knjiga v roke gotovo tudi preprostejšim ljudem, bi želeli, kar smo že opetovano poudarjali, naj se pišejo imena francoskega izvora tako, kakor se izgovarjajo. Prevodu bo le v korist. Ravno tako bi želeli, da se ogiblamo tujk, kolikor mogoče. Dajmo slovenskim izrazom prvo mesto! —

Okraj. učit. knjižnicam knjigo toplo priporočamo!

Za REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XXIV. izkaz.

Po 600 K: Učiteljsko društvo za ormoški okraj in sicer so prispevali po 20 K: Rajšp Josip, Serajnik Domicijan, Rosina Adolf, Marija Preskerjeva in Zorka Trstenjakova — Ormož; Porekar Anton in Franja Vaupotičeva — Hum; Kosi Anton, Najžer Ivan in Musek Ludovik — Središče; Ema Canjkova — Sv. Bolfenk na Kogu; Salamun Martin, Pinterič Drago, Marica Pinteričeva in Marija Salamunova — Sv. Miklavž; Sijanec Ludovik in Tončka Sijančeva — Svetinje; Vertot Ivan in Franica Coklova — Runče; Bežjak Simon — Sv. Tomaž; Megla Fran — Sv. Lenart; Preindl Jakob, Lucija Gabrščková, Anica Kamenškova in Dragojila Kosijeva — Velika Nedelja. Po 10 K: Ana Rosinova — Ormož; Angela Porekarjeva — Hum; N. Okornova — Središče; Ana Trstenjakova — Sv. Miklavž; Poplatnik Fran, Marija Poplatnikova in Alojzija Hergova — Sv. Tomaž; Rakuša Rudolf in Olga — Sv. Lenart; Josipina Sitarjeva — Velika Nedelja. Dalje so poslali po 20 K: Jak. in Henrijeta Kovačič — Sv. Trojica v Slovgoricah; Marija Judničeva in Eržen Anton — Podgorje p. Sevnica; Josip in Tilda Vrbič — Dol. Karteljevo p. Mirna peč. Po 10 K: Otilija Feiglova — Slov. Bistrica; Klementina Piklova — Zalog p. Komenda; Vera Tancingova — Izlake; Pavla Bergantova — Spitalič pri Motniku; Jana Brišnikova — Orla vas p. Gomilsko; Benedek Josip — Ljubljana. Po 5 K: Marija Jesihova — Trbovlje-Vode; Ivanka Podrekarjeva — Sv. Miklavž; Mejovšek Rado — Orla vas p. Gomilsko; Spetzler G. — Trebnje; Župančič Jan. — Rateče p. Kranjska Gora; Rosenstein F., Ahtik J., Virant J. in Zotter P. — Sv. Jurij ob Taboru; Rataj N. Razborje p. Slovenji Gradec. — Današnji izkaz 770 K. Prej izkazanih 5782 K. Skupaj 6552 kron.

Ivan Petrič,

Ljubljana — Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Šolske tiskovine: Porabimo prihodnjici.

S.: Kakor je urejeno sedaj, ni priziva. Binkoštno pismo: Zaradi pretesnega prostora smo morali odložiti.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko. Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1919 K 165.842-04.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

Kupim

vse letnike „Zvončka“

kar jih je izšlo do sedaj. Ponudbe naj pošljejo na naslov: Lavrenčič Ivan, učitelj Vič pri Ljubljani.

Izšla je:

Kratka srbohrvatska slovnica za Slovence.

Sestavil dr. Josip Mencej.

— Cena 2 kroni. —

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica številka 6.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega učiteljstva za preustrojitve šolstva.

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6.

Prva jugoslovanska izdavalnica godal - - -

Vačlav Schramm

Celje — Graška cesta — Celje

priporoča p. t. učiteljstvu svojo veliko zalogo godal, pihal, muzikalij, harmonik, strun in drugih godbenih potrebščin. Popravila se izvrše najmanjša. — Postržba točna in cen.

Vinska klet pri „MALIČU“

Ljubljana, naspr. gl. pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slav. občinstvu se najtopleje priporoča Stanko Jesenko.

Naročajte in širite list

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . K 80.000.000—

rezervnega zaklada . . . „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

*) Ni mogoče, ker bo takrat v Beogradu. — Uredn.